ਸੁਦਾਮ ਰਾਹੁਲ ਕਨੀਰਾਮ ਜਾਧਵ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

(2012 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 401-402)

ਵਿੱਚ

(2011 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 185-186)

ਅਕਤੂਬਰ 01, 2019

[ਐੱਨ.ਵੀ. ਰਮਨ, ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 137 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ Or.XL. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1966 ਦੇ ਆਰ.10, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਪੀਨਲ ਕੋਡ 1860 3.302 ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਸਬੂਤ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ, ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। .

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪਰਿਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੋਸ਼ੀ।

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ: ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਦਲੀ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਬਰਬਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਕੁਦਰਤ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਦਰਤ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਇੱਕ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਲਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਬਚਿਆ ਸਬੂਤ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, " ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ" ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਕਾਂਤ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਕਠੋਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਲ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਜੇਲ ਵਿਚ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲਾਵਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਹੋਲਡ: 1. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੀਵਿਊ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 137 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਡਰ XL ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1966 ਦੇ ਨਿਯਮ 10, ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਆਰਿਫ਼ @ ਅਸ਼ਫਾਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.10.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦੱਰ ਆਰਿਫ ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਮਾ

ਦੇ ਕਾਰਨ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 31.10.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਰਾਹਤ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿੰਡੋ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਪਾਰਸ 6.2-6.5] [951-H: 952-A-B: 953-A-F]

2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ" ਸਥਿਤੀ, PW-9 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ PW-6 ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਕਿ PW-6 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ PW-6 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਾਰਸ 10, 14, 14.1] [955-F; 956-F-H: 957-A-B]

3.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਬਚਣ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਔਰਤ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਛਾਣ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4, ਮ੍ਰਿਤਕ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 15] [957-ਸੀ-ਡੀ

3.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਨੂੰ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ

ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ, "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਜੇ ਵੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 201, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ [ਪੈਰਾ 17] [957-G-H;958-ਏ]

4. ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੁਰਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ, ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸੁਭਾਅ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਮਰ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਗੜਬੜ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ। [ਪਾਰਾ 18.1-18.2] [958-ਸੀ-ਈ

ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਬਰਮਾ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ (2014) 4 SCC 747: [2014] 4 SCR 287 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਤੀਸ਼ਭੂਸ਼ਣ ਬਰਿਆਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2009) 6 SCC 498: [2009] 9 SCR 90: ਸੁਸ਼ੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (NCT of Delhi) (2014) 4 SCC 317 [2013] 16 SCR 616; ਕਾਲੂ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 16 SCC 492: [2015] 7 SCALE 195, Sebastian a Chevithian v. State of Kerala (2010) 1 SCC 58: ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1980) 2 SCC 684-ਅਨੁਕੂਲ 'ਤੇ।

5. ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੱਕ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਲਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕਮਾਤਰ ਬਚਿਆ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ, "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ" ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਵਾਧੂ- ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਬਰਬਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਲ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋ ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। [ਪਾਰਾ 20-21, 22, 22.11 1962-ਈ-ਐਚ: 963-ਏ-ਡੀ

ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2007) 12 SCC 288 [2007] 7 SCR 616; ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2011) 3 SCC 685 [2011] 4 SCR 585 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਮੁਹੰਮਦ. ਆਰਿਫ @ ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (2014) 9 SCC 737: [2014] 11 SCR 1009: ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2017) 8 SCC 518: [2017] 8 SCR 177: P.N. ਐਕਸਵਾਰਾ ਲਾਇਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (1980) 2 ਐਸਸੀਆਰ 889 ਸੁਤੇਂਦਰਰਾਜਾ ਰਾਜ (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 323: [1999] 3 ਸਪਲ, ਐਸਸੀਆਰ 540; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਨਾਨ ਅਬਦੁਲ ਮੰਨਾਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 2019 (7) ਸਕੇਲ 468; ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ (2) ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2008) 13 SCC 767: [2008] 11 SCR 93; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੀ. ਸੇਥਾਰਨ (2016) 7 SCC 1: [2015] 14 SCR 613 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 11 SCR 1009	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	5 ਲਈ
[2017] 8 SCR 177	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	6.2 ਲਈ
(1980) 2 SCR 889	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	6.2 ਲਈ
[1999] 3 ਸਪਲ. SCR 540	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	6.2 ਲਈ
[2007] 7 ਐਸਸੀਆਰ 616	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.1 ਲਈ
[2011] 4 SCR 585	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.1 ਲਈ
[2014] 4 ਐਸਸੀਆਰ 287	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.2 ਲਈ
2019 (7) ਸਕੇਲ 468	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	18.4 ਲਈ
[2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ 90	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.5 ਲਈ
[2013] 16 SCR 616	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.6 ਲਈ

[2015] 7 ਸਕੇਲ 195	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.6 ਲਈ
(2010) 1 SCC 58	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.6 ਲਈ
(1980) 2 SCC 684	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18.7 ਲਈ
[2008] 11 SCR 93	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	22.1 ਲਈ
[2015] 14 SCR 613	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	22.1 ਲਈ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 185-186 ਵਿੱਚ 2012 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 401-402

ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 185-186 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 04.07.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਆ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਯਸ਼ ਐੱਸ. ਵਿਜੇ, ਸਾਦ ਉਜ਼ਮਾਨ, ਸ਼ਾਦਾਨ ਫੈਸਾਟ, ਮਿਸ. ਨਿੰਨੀ ਸੂਜ਼ਨ ਥਾਮਸ, ਮਿਸ. ਜਾਹਨਵੀ ਸਿੰਧੂ, ਸ. ਸ਼ਰੂਤੀ ਨਰਾਇਣ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਅਨੂਪ ਕੰਡਾਰੀ, ਕੁ. ਦੀਪਾ ਕੁਲਕਾਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.

1. ਤਤਕਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 2012 ਦੀ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਆਈ) ਨੰਬਰ D19901 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 185-86 ਵਿੱਚ 04.07.2011 ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਪਟੀਸ਼ਨਰ") ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 201 ਅਤੇ 302 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "IPC") ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ। ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 201, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

2. ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

2.1 21.08.2007 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ, ਰੂਪਲਾ ਨਾਇਕ ਟਾਂਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਾਂਦੇੜ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰੂਪਲਾ ਨਾਇਕ ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਛੱਪੜ (ਜੋ ਜੂਨਾ ਪਾਣੀ ਤਲਵ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੈਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਮਾਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ। ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਨਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਦਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਸੂਤਰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਅਨੀਤਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਰੋਤੀ ਮਡਾਵੀ ਦੀ ਧੀ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 24.08.2007 ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 22.09.2007 ਨੂੰ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ PW-6 ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 15,000/-, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਸਹਿਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-6 ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਪਿੰਡ ਜੂਨਾ ਪਾਣੀ ਆ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਦਾ ਅਤੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰਥ, PW-8 ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ PW-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਅਤੇ PW-9। ਈਸ਼ਵਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਨੀਤਾ, ਵਾਧੂ-ਵਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਖਰੀ ਵੇਖੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ PW-9 ਈਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗੌੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਮੇਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2012 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (Cri.) ਨੰਬਰ D19901 ਨੂੰ 26.07.2012 ਦੇ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਿਫ ਅਸ਼ਫਾਕ. ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2014) 9 SCC 737, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 3- ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜੱਜ ਬੈਂਚ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. D19901/2012 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 26.07.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਿਆ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ. ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਜ਼ੋਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ" ਸਬੂਤ, ਦੋ ਕਥਿਤ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6.1 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 692, 2015 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 19.01.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਿਫਾ ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। 2014 ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 77 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

"ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"

6.2 ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੀਵਿਊ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 137 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਡਰ XI ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1966 ਦੇ ਨਿਯਮ 10, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2017) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 518 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਆਰਿਫ ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀ.ਐਨ. ਈਸਵਰਾ ਲਾਇਰ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, (1980) 2 ਐਸਸੀਆਰ 889 ਅਤੇ ਸੁਤੇਂਦਰਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 323, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

23. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਰੀਵਿਊ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਆਰਡਰ 40 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਨੁਛੇਦ 137 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਗਰਭਪਾਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਗਲਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦਾ ਗਰਭਪਾਤ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

6.3 ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 19.01.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਮਿ: ਆਰਿਫ਼ @ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ "ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੇ ਰੀਵਿਊ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6.4 ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਆਰਿਫ @ ਅਸ਼ਫਾਕ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼। ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਹੀਟਿੰਗ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19.01.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਰਾਹਤ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

6.5 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿੰਡੋ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

7. "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ" ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ PW-8 ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ 19.8.2007 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ 21.8.2007 ਨੂੰ ਹੀ ਲੱਭੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ PW-8 ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ।

7.1 ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-9 ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਬੂਲਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ 30.11.2007 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਉੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਸਨੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-9 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਾਂ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ, ਜੋ "ਤੇਜ਼ ਦੇਖੀ ਗਈ" ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-9 ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

7.2 ਦੂਜੇ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ PW-6 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ। ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਉਲਟ. ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ PW-6 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ.

7.3 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ PW-13, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ PW-9 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ (ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। PW-6) ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਹੀ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ

ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ।

7.4 ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ PW-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7.5 ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

7.6 ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

8. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਭਾਵ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ PW-6 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੋਰਥ 'ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਨੀਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਦੀ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸ. ਪੀ.-43) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਦੁਆਰਾ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਕੈਂਸਰ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

8.1 ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਤਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭਾਵੇਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੋ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ PW-8 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖੀ ਗਈ ਸੀ, PWs 6 ਅਤੇ 9 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ

11. "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ" ਸਥਿਤੀ PW-8 ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 19.08.2007 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਾਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

12. ਪੀਡਬਲਯੂ-9 ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੀਤਾ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ

13. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5, ਅਨੁਸਯਾਬਾਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਦੀ ਮਾਂ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਅਨਿਲ ਗੇਡਮ ਨਾਲ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਅਨਿਲ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-ਐਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਅਨੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

13.1 ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਮੁਕਤਾਬਾਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਿੰਡ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਨੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਈ ਸੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਥਾਣੇ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਅਨੀਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ -6 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਰਿਹਾ। ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ PW-6 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਨੀਤਾ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ PW-6 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਨੀਤਾ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ PW-6 ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਿਖਿਆ, ਅਤੇ ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। PW-6 ਨੂੰ 15,000/-।

14. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ" ਸਥਿਤੀ, PW-9 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ।

14.1 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ PW-6 ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ

ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ PW-6 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। PW-4, ਡਾਕਟਰ ਜਿਸ ਨੇ ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ (ਐਕਸਹ, P-25 'ਤੇ) ਕੀਤਾ, ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਹੈ

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ, PW-6 ਦੇ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, PW-6 ਦੇ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ" ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਲੜੀ ਵਾਜਬ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ। ਸ਼ੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਦੋ ਵਾਧੂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 201, IPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੇ ਵਾਧੂ-ਨਿਆਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਰੀਖਣ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ? ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ.

18.1 ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (2007) 12 SCC 288, ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2011) 3 SCC 685)

18.2 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ, ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸੁਭਾਅ, ਅਤੇ ਘਟਾਉਣਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਮਰ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ।

18.3 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਬਰਮਾ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ, (2014) 4 SCC 747 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੱਕ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ - ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਸੀ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੱਗੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਵਜੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

"33. ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਾਊਨ [93 ਐਲ. ਐਡ 24 934-479 ਯੂਐਸ 538 (1987)) ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਯੂਐਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ, ਮਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਵਸਥਾ ਜੋ "ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ" ਅਤੇ "ਪੂਰਨ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ" ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ "ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੱਕ" ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ" ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇਸ ਉੱਚੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ

34. ਅਸੀਂ ਵੀ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ "ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ" ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਪਰ, "ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ "ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਨ ਭਟਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ "ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ" ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਵਾਜਬ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੱਕ"। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ

ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਰਹਿਮ, ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮ, 35 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਤੱਤ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੱਕ ਟੈਸਟ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਾਵ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ" (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

18.4 ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ "ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੱਕ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਜ਼ਾ, ਭਾਵ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ .ਮਨਨ ਅਬਦੁਲ ਮੰਨਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਆਰ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.) ਨੰਬਰ 308/2011 ਸੀਆਰਐਲ ਏ. ਨੰ. 379/2009 (ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ, 2019), ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੱਗਿਆ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

18.5 ਮੁਹੰਮਦ ਮੰਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਤੀਸ਼ਭੂਸ਼ਣ ਬਰਿਆਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2009) 6 SCC 498 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

56. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ [(1980)2 SCC684: 1980 SCC (Cr) 580] ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ, ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਬਾਲ ਗਵਾਹ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 48ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18.6 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 725 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਰਿਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), (2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ 317, ਕਾਲੂ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 492 ਅਤੇ ਸੇਬੇਸਟੀਅਨ @ ਚੇਵਿਥੀਅਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 58, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਪਣਾਇਆ।

18.7 ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰੁਝਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1980) 2 SCC 684 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸਿਧਾਂਤ" ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਰਿਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ

"149. ਬਚਨ ਸਿੰਘ [(1980) 2 SCC 684: 1980 SCC (Cri) 580] ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਭੇਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪ (sic)/ਤਰਕ, ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ, ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੇ "ਨਿਯਮ" ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ "ਅਪਵਾਦ" ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ।"

18.8 ਬੇਰੀਯੂਰ (ਸੁਪਤਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲ ਸਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਲਟੀਮੇਟਿਵ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"167. ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ (2) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਕਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸ.

168. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਹਨ"

(ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18.9 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਾਪਣਾ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ

ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿਕਲਪ, ਭਾਵ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

19. ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਵਿਗੜਦੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਖੇ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬੇਰਹਿਮ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮੂਹਿਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਵੇਗੀ।

20. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੱਕ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਲਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕਮਾਤਰ ਬਚਿਆ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, "ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ" ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਬਰਬਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

22. ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਾਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.10.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ। ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ। ਨਾਗਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੋ ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

22.1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੀਲੀਆ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਫੀ 'ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ (2) ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 767 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਸ੍ਰੀਹਰਨ, (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਫਲਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ

23. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਸਿੰਗਲ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



Tarun Mehra
Advocate